

Länsstyrelsen
Skåne

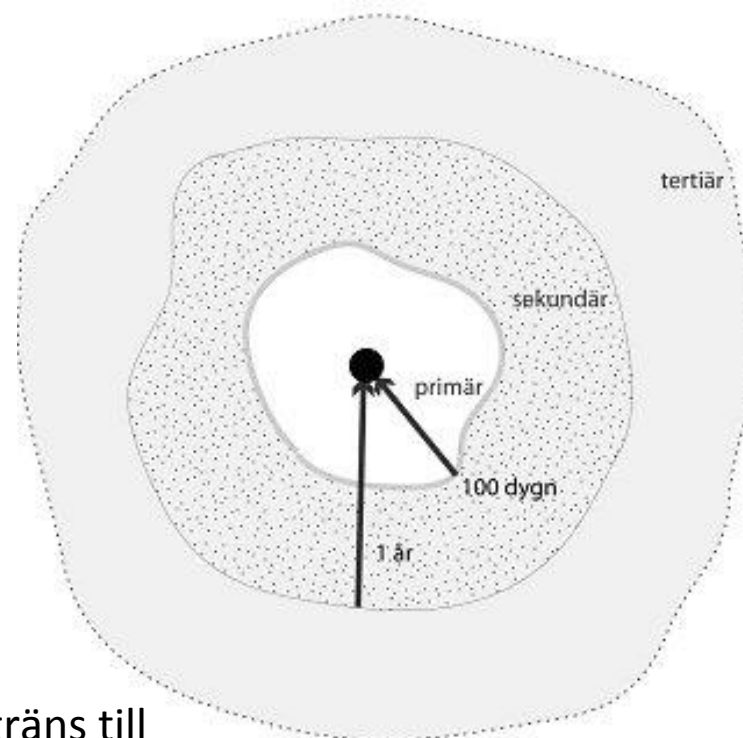
Vattenskydd

- Hur bestäms omfattningen av ett nytt vattenskyddsområde?
- Vad styr hur föreskrifterna ser ut?
- Ersättningsfrågan!

Länsstyrelsen
Skåne

GRUNDVATTENTÄKT

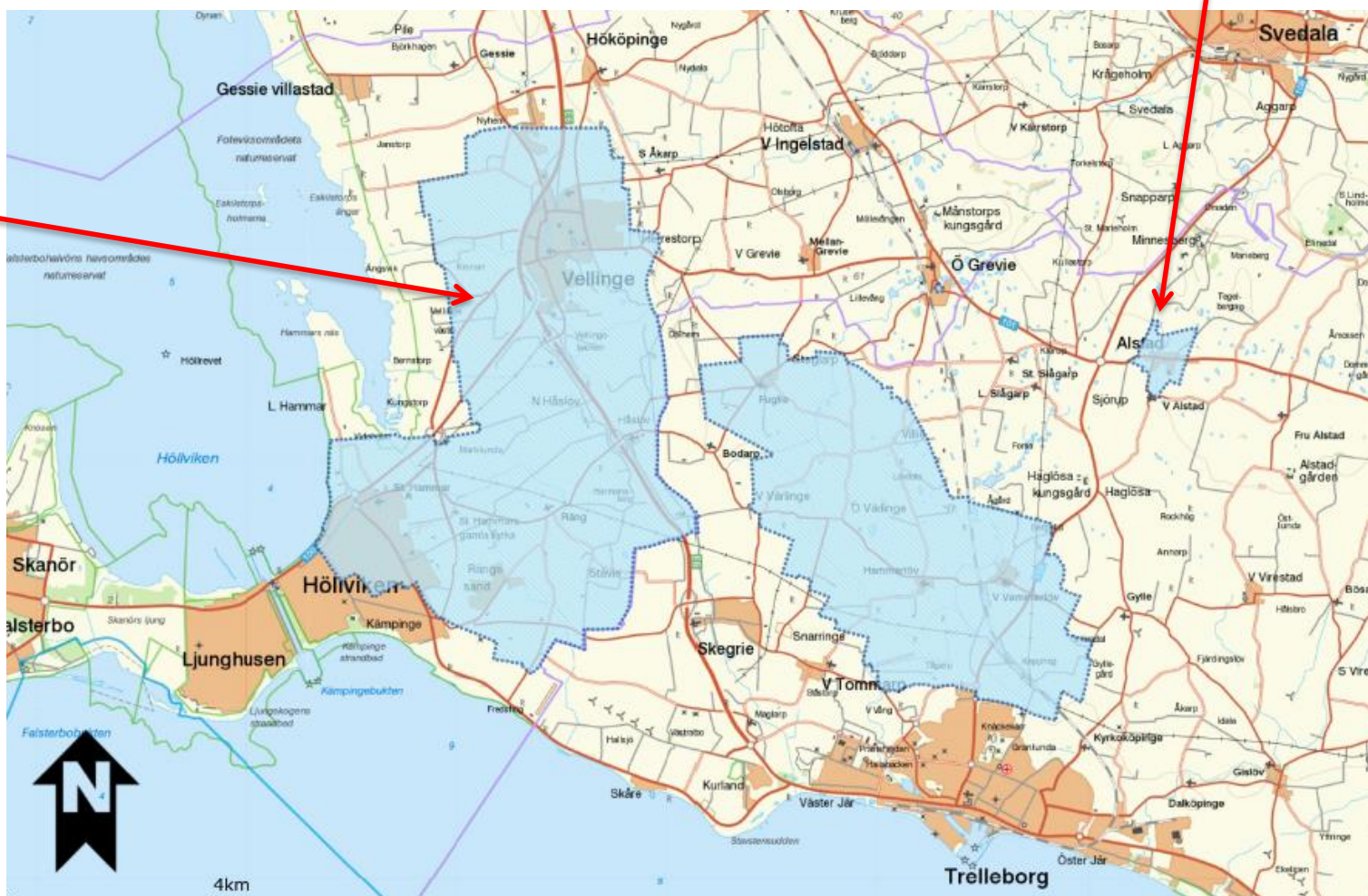
- Primär zon –minst 100 dygns uppehållstid från yttre gräns till vattentäktszonen.
- Sekundär zon – minst 1 år från yttre gräns till vattentäktszonen.
- (Tertiär zon – resterande del av tillrinningsområdet)
- Det är av stor vikt att ha ett gediget geologiskt och hydrogeologiskt underlag för avgränsningen

Länsstyrelsen
Skåne

97 Ha

4600 Ha

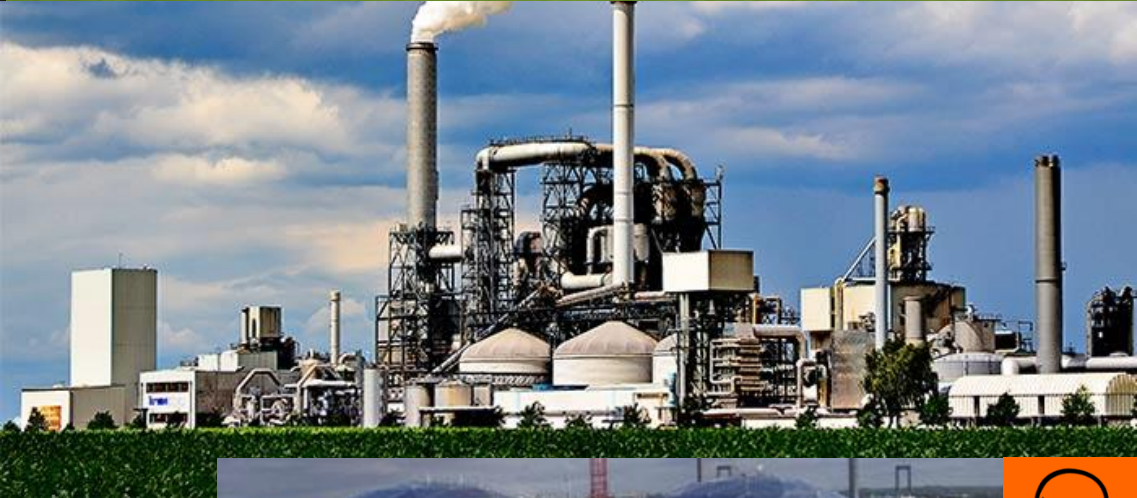
Länsstyrelsen
Skåne

Föreskrifter

- Föreskrifterna ska spegla riskerna, dvs inga onödiga regleringar
- En omfattande riskanalys måste ligga till grund
- Vägledning i Naturvårdsverkets handbok och allmänna råd

- Spegla riskerna
- Lokala förhållanden

1 l diesel kan förorena 1 000 000 l vatten

Länsstyrelsen
Skåne

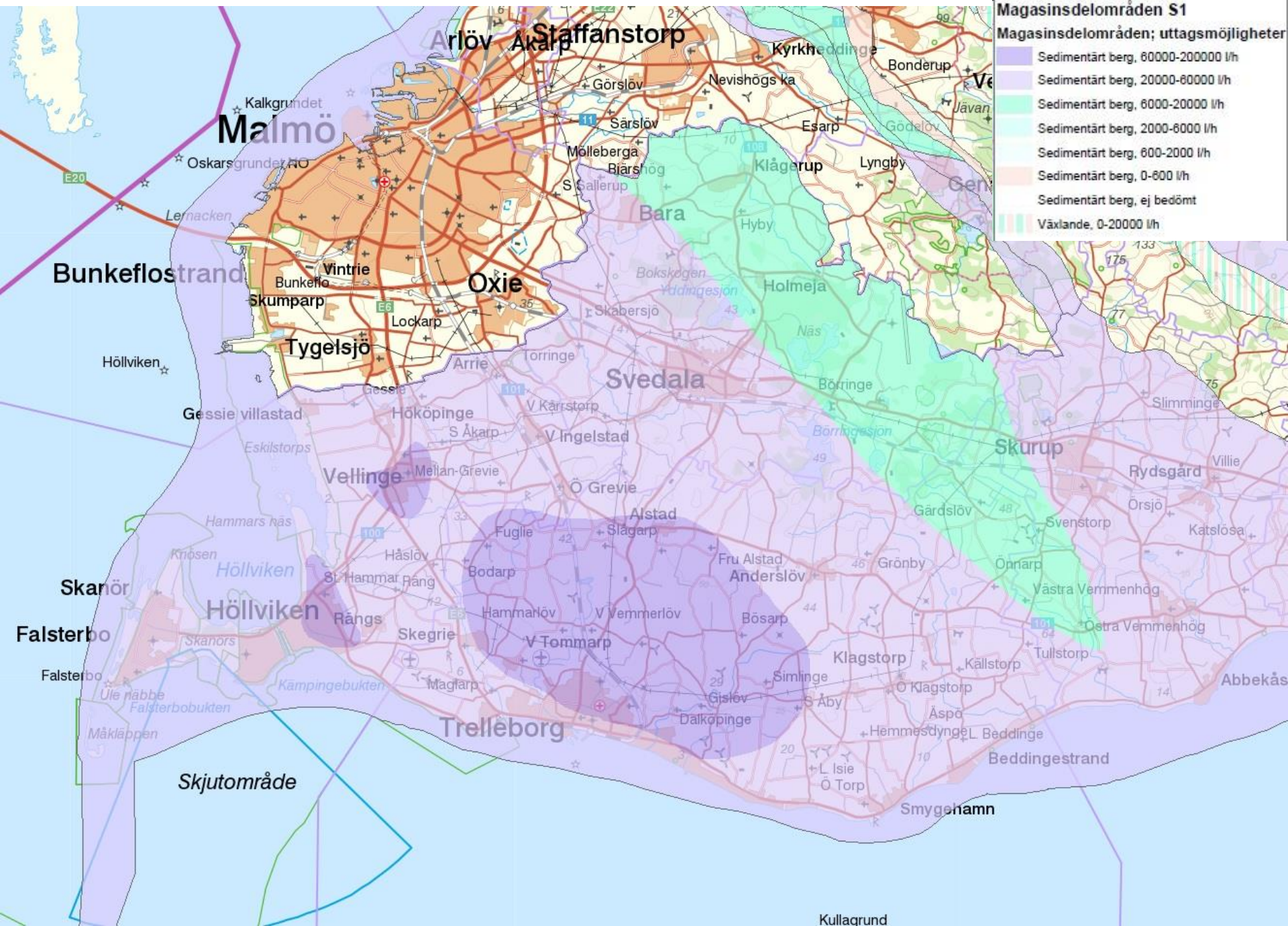
Anmälan Tillstånd Förbud

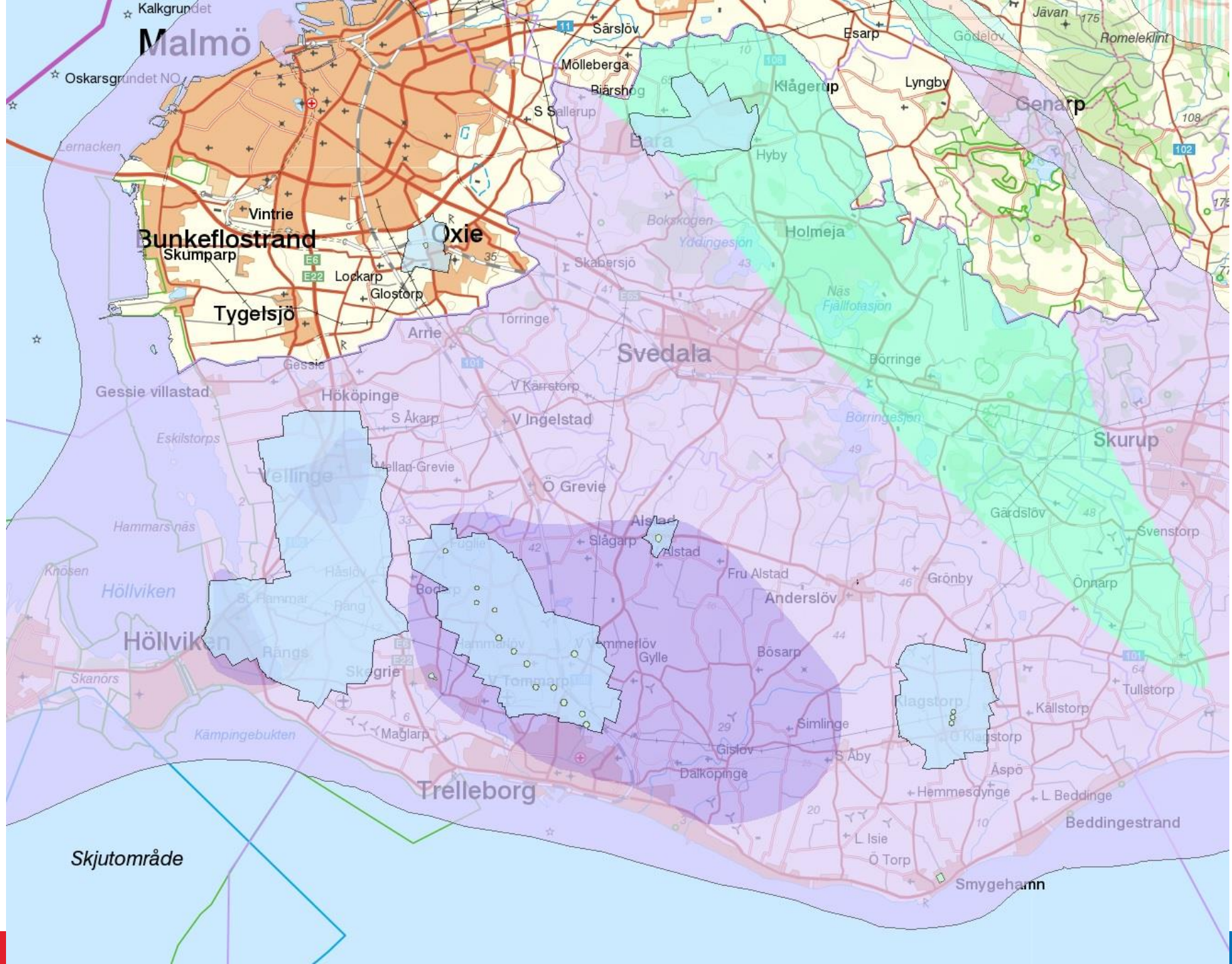
Exempel:

Primär skyddszon: Yrkesmässig spridning av flytgödsel kräver tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor

Sekundär skyddszon: Yrkesmässig spridning av flytgödsel ska anmälas till kommunens nämnd för miljöfrågor

Primär och sekundär skyddszon: Upplag av vägsalt, asfalt eller oljegrus är förbjudet (dispens från länsstyrelsen om det finns särskilda skäl)

Malmö

Bunkeflostrand

Tyngelsjö

Oxie

Svedala

Genarp

Skurup

Trelleborg

Klagstorp

Beddingstrand

Smygehavn

Skjutområde

Länsstyrelsen
Skåne

Hela området/primär zon

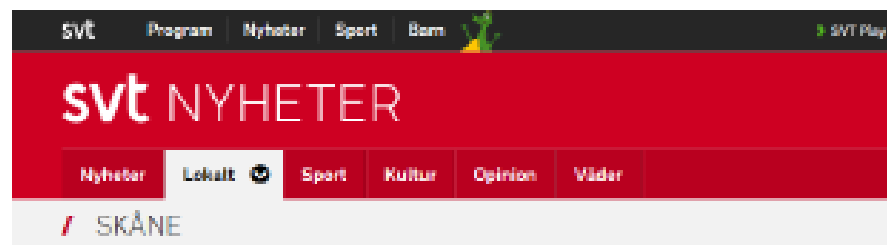

Länsstyrelsen
Skåne

Ersättningsfrågan

Statens utredningen SOU 2013:59
”Ersättning vid rådighetsinskränkningar”

Fruktodlare stämmer Simrishamn

Tio lantbrukare och fruktodlare på Österlen har stämt Simrishamns kommun på närmare 100 miljoner kronor för att marken förlorar i värde om de inte längre får använda bekämpningsmedel.

– Det blir ren konfiskation av marken om vi inte får betalt, säger John Örellind, fruktodlare i Rönneby.

Under många år har många lantbrukare med mark i vattenskyddsområden kunnat få dispens för användning av kemiska bekämpningsmedel. Enligt de senaste riktlinjerna från de sydostskånska kommunernas egen organisation Miljöförbundet Ystad/Österlen så beviljas dock inga nya tillstånd från 2018–2019 för odlingar som ligger allra närmast vattenkällorna, inom den så kallade primärzonen.

– Vatten är vår viktigaste tillgång som vi måste vara oerhört rädda om, säger Carina Barthel från Miljöförbundet. Vi följer bara gällande lagstiftning.

Stämmer kommunen

Fruktodlaren John Örellind, som har 55.000 fruktträd, är en av tio lantbrukare/fruktodlare som nu stämt Simrishamns kommun. De vill att kommunen löser in marken till fullt marknadspris eftersom de anser att det inte längre blir lönsamt att odla den om det blir ett förbud mot att använda bekämpningsmedel.

– Men kommunen säger bara att ”de pengarna har vi inte”. Det händer ingenting. Så idag vet jag inte om jag ska plantera några nya träd.

”Konfiskering”

Länsstyrelsen
Skåne

Ersättning, när?

När ett nytt vattenskyddsområde inrättas om mark tas i anspråk eller att pågående markanvändning avsevärt försvåras.

31 kap 4 § miljöbalken

Om föreskrift om att tillstånd krävs för viss verksamhet – rätt till ersättning först om tillstånd sökts och nekats

31 kap 5 § miljöbalken

Exempel:

Primär skyddszon: Yrkesmässig spridning av flytgödsel kräver tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor

Ingen ersättning

Vid förbud genom kommunens egen policy eller Naturvårdsverkets regler

Länsstyrelsen
Skåne

Ersättning, hur?

- Egen överenskommelse eller Mark- och miljödomstolen
- Inlösen enligt expropriationslagen
- Intrångersättning motsvarande fastighetens marknadsvärdesminskning
- Oberoende värdering av fastigheten

Exempel från kommun som gjort eget avtal:

Vårkorn, Höstvetete och ensilage

Skillnad mellan konventionell odling och ekologisk:

Intäkt: 2179 kr/ha

Kostnader merarbete: 353 kr/ha

Beräkning för **4 ha**

Årsförlusten kapitaliseras och uppräknas för engångsersättning för all framtid: 282 000 kr

Det totala utfallet efter förhandling blev: 203 361 kr

Länsstyrelsen
Skåne

Tillämpning

Pågående markanvändning - avsevärt försvåras

- grustäkt
- spridningsareal
- uppförande av byggnad etc.
- värmepumpsanläggningar
- spridning av bekämpningsmedel?

Länsstyrelsen
Skåne

Tillämpning

- Oavsett om det är skyddsområde eller inte så är Alla verksamhetsutövare är skyldiga att vidta långtgående skyddsåtgärder
2 kap. 3 § miljöbalken
- Ett förbud mot spridning av bekämpningsmedel är enligt domstolen en omständighet som verksamhetsutövaren får tåla med hänvisning till hänsynsreglerna.
- Om toleransnivån överskridits har fastighetsägaren rätt till ersättning, men inte fullt ut. (toleransavdrag)

Länsstyrelsen
Skåne

Sammanfattning

Om kommunen i sina skyddsföreskrifter för vattentäkten generellt förbjuder användandet av bekämpningsmedel, kan detta leda till ersättningsanspråk från berörda med stöd av miljöbalken. Bedömning ska göras om ett förbud leder till orimliga ekonomiska konsekvenser.

Om kommunen avslår särskild tillståndsansökan om spridning av bekämpningsmedel enligt Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning av kemiska bekämpningsmedel, 14§, finns det enligt dessa föreskrifter inga möjligheter att begära ersättning.

2 kap miljöbalken innebär att ett visst intrång får tålas

Länsstyrelsen
Skåne

Vattenkvalitet Trbg

Idag tillståndsplikt- inte särskilt genomsläppliga
jordlager

Ö Klagstorp- Bentazon, Mekoprop, Klopyralid

Fuglie- Bentazon

Ö Väringe- Bentazon, Klopyralid

Länsstyrelsen
Skåne

Ersättningsfrågan

Tänk på...

... vad vattentäkten är värd i kronor.

... att inte blanda ihop vattentillgångens/täktens behov av skydd med eventuell ersättning!